

ΤΕΥΧΟΣ 41

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

41
 Βιβλίο
 Πόντικας

Μαρξισμός και σύγχρονη μετανάστευση

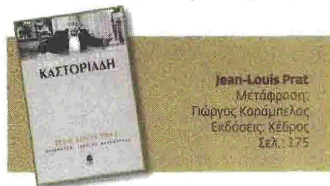

Δημήτρης Ντούσας
 Εκδόσεις: Ίδισι Αναλώσιμα
 Σελ.: 366

Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα μελέτη η οποία μας παραπέμπει άμεσα στα κείμενα των Μαρξ - Ένγκελς και επιχειρεί να δώσει απαντήσεις, κυρίως, προς τις θέσεις που διατυπώνει η ευρύτερη ελληνική Αριστερά, πάνω στο έννομο μεταναστευτικό πρόβλημα που έχει ενσκήψει στη χώρα μας. Ο συγγραφέας αποδεικνύει περὶτρανα ότι οι γνωστές θέσεις των κομμάτων της Αριστεράς που τάσσονται ανεπιφύλακτα υπέρ των λαθρομεταναστών και ζητάνε επίμονα τη νομοποίηση ή τους, έρχονται σε άμεση και βίαιη αντίθεση με τις ξεκάθαρα διατυπωμένες θέσεις των νεοαρχών του κομμουνισμού. Το φαινόμενο δεν είναι τυρικό και σύμφωνο με τους Μαρξ - Ένγκελς αποτελούσε το πιο απεχθές κόλλω των κεφαλαιοκρατών, προκειμένου να σπάνε τις απεργίες και να προμηθεύονται φτηνά εργατικά χέρια, δίχως κανένα δικαίωμα. Η τακτική αυτή ήταν συνθησιμένη, και κάθε φορά που οι άγγλοι εργάτες κατέβαναν σε απεργία, η απάντηση των άγγλων βιομηχανών ήταν η ίδια: εισήγαγαν φτηνούς εργάτες από την Ίρλανδία και το Βέλγιο. Ο Καρλ Μαρξ μάλιστα έδινε εντολές στα συνδικάτα να πηγαίνουν στα λιμάνια και να δαΐωνουν τους

Εισαγωγή στον Καστοριάδη

Φιλόσοφος, οικονομολόγος, ψυχαναλυτής, μα πάνω από όλα ένας ακάματος διανοητής.

Jean-Louis Prat
 Μετάφραση: Πάργος Καραμπελάς
 Εκδόσεις: Κέδρος
 Σελ.: 175

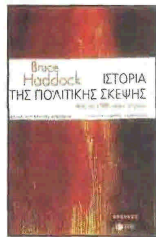
Εκείνο που καθιστά γοητευτικούς τους μεγάλους θεωρητικούς, περισσότερο από το αν επιβεβαιώνεται η σκέψη τους από την πραγματικότητα ή όχι, είναι η φαντασία των επιχειρημάτων τους και σε αυτό ακριβώς έγκειται η μεγάλη τους προσφορά. Η πραγματικότητα είναι για να διαψεύσει και η θεωρία για να την ξεπερνά, να υπερβεί αυτό που έχει παγωθεί και που εμφανίζεται σαν ακλόνητη αλήθεια. Μια ριζοσπαστική θέση που χρωστάμε στη σκέψη του Καστοριάδη, ενός κορυφαίου διανοητή, είναι ότι έθεσε υπό αμφισβήτηση όλες εκείνες τις πρόθυμες ντετερμινιστικές αντιλήψεις της ιστορίας και τον ίδιο τον μαρξισμό υπό το πρίσμα μιας έντονης κριτικής, πολύ πριν διαφυστούν βασικές του θέσεις από

τις ίδιες τις εξελίξεις, οι οποίες ερμήνευαν τον κόσμο μέσα από μια αλληλουχία ιστορικών αναγκαιότητων. Φιλόσοφος, οικονομολόγος, ψυχαναλυτής, μα πάνω από όλα ένας ακάματος διανοητής, ο Καστοριάδης υπήρξε εκφραστής μιας ολόκληρης εποχής και όλων εκείνων των ριζοσπαστών οι οποίοι υπέβαλλαν τη σοσιαλιστική πραγματικότητα σε σκληρή επαναστατική κριτική, που ανέτρεπε τις βεβαιότητες και τις ετοιμοπαράδοτες ερμηνείες του σοσιαλιστικού κόσμου. Καλό είναι να θυμηθούμε ότι όταν ο Ζαν-Πολ Σαρτρ θεωρούσε τον μαρξισμό ως την «αξέπεραστη φιλοσοφία του καιρού μας», ο Καστοριάδης τον απέρριπτε μετά πολλών επαίνων. Ο Καστοριάδης, ωστόσο, σύμβολο της επαναστατικής αμφισβήτησης του σοβιετικού δεδομένου, υπήρξε ο εισηγητής της θέσης μιας φαντασιακής κοινωνίας, απελευθερωμένης από την αναγκαιότητα των ιστορικών αλληλουχιών που την καθιστούν προβλέψιμη. Κρατώντας την επαναστατική φύση του μαρξισμού, δίνει πρωτεύοντα ρόλο στην προσωπικότητα του κάθε ατόμου, την οποία θεωρεί απαραίτητη συνθήκη ανάπτυξης της ελευθερίας και της κοινωνικότητας.

μετανάστες, πειθοντάς τους ότι είναι ανεπιθύμητοι διότι λειτουργούν ως απεργοσπαστικός μηχανισμός του κεφαλαίου. Ο συγγραφέας ισχυρίζεται με πειστικά επιχειρήματα, είναι η αλήθεια, ότι οι μηχανισμοί της παγκοσμιοποίησης, των ανοιχτών συνόρων κινούνται από τις ΗΠΑ, με σκοπό το υπερκέρδος των τραπεζιτών και των πολυεθνικών, προσβλέποντας ταυτόχρονα και στον διαμελισμό των κρατών υποδοχής μεταναστών, ώστε να εξυπηρετηθούν την κατάλληλη στιγμή και τα γεωπολιτικά στρατηγικά συμφέροντα της υπερδύναμης. Ο συγγραφέας, που δεν διατάζει να βγει στα αριστερά της Αριστεράς, παραθέτει εκτός των πολύ πειστικών του συμπερασμάτων και τις θέσεις του Μαρξ οι οποίες συνοπτικά είναι ότι η εισαγωγή ξένων εργατών συντηρεί (και σήμερα επαναφέρει) τις συνθήκες δου-

λείας και συμβάλλει στην ακύρωση όλων των διεδικησέντων των εγχώριων εργατών σε θέματα μισθών και συνθηκών εργασίας.

Ιστορία της πολιτικής σκέψης

Bruce Haddock
 Μετάφραση Βασιλης Φρουσινός
 Εκδόσεις: Πατάκι
 Σελ.: 376

Κανείς δεν αμφισβητεί ότι οι καθοριστικές αλλαγές στην

ιστορία της πολιτικής σκέψης για τον δυτικό κόσμο ξεκινούν ουσιαστικά από το εμβληματικό 1789, χρονιά κατά την οποία ζέσπασε η Γαλλική Επανάσταση, αλλάζοντας εκ θεμελίων τα μέχρι τότε ακλόνητα πολιτικά δεδομένα. Απέναντι στην πανίσχυρη μοναρχία, στην ακλόνητη αριστοκρατία και την παντοδύναμη ιεραρχία κάνουν δυναμικά την εμφάνισή τους τα ίσα δικαιώματα για όλους. Πράγμα σκανδαλώδες, αλλόκοτο και πρωτοφανές ωστόσο πέρα για πέρα αληθινό. Στη συνέχεια, έχουμε την Αμερικανική Επανάσταση και τη βιομηχανική Επανάσταση, η οποία κι αυτή με τη σειρά της δημιούργησε νέα δεδομένα. Από τότε ως τις μέρες μας το πολιτικό σύστημα εξελίσσεται με βάση τα νέα αυτά δεδομένα, που άλλαξαν την ιστορία της πολιτικής διακυβέρνησης. Τα κεφάλαια του βιβλίου εξετάζουν βασί-

κές πολιτικές αρχές, όπως η ελευθερία, η κοινωνική ευημερία, το έθνος-κράτος, ο ολοκληρωτισμός. Ταυτόχρονα εξετάζονται οι θεωρίες που ανέπτυξαν οι κορυφικοί πολιτικοί φιλόσοφοι, όπως οι Λοκ, Ρουσό, Καντ, Μπερκ, Χέγκελ, Τοκβίλ, Μαρξ, Μασσι, Λένιν, Σμιτ κ.ά. Ένα άλλο ενδιαφέρον και ουσιαστικό ζήτημα, το οποίο μελετάται σ' αυτό το βιβλίο, είναι η φύση των πολιτικών και ηθικών αρχών που δημιουργούν μεγάλες αντιπαράθεσεις-συγκρούσεις στους κόλπους των κοινωνιών. Πρόκειται για ένα αξιοπρόσεκτο ανάγνωσμα, χρήσιμο στις μέρες μας, μιας και η ποιότητα της πολιτικής σκέψης δεν ξεπερνά την κατάσταση της πολιτικής χρεοκοπίας του νεοφιλελευθερισμού, που βύθισε την παγκόσμια οικονομία και κατά συνέπεια την κοινωνία σε βαθύτατη κρίση με απρόβλεπτες συνέπειες.

ΔΕΙΓΜΑ ΓΡΑΦΗΣ

“
 Στην αρχή, ο Καίσαρας κυβέρνησε με τους τίτλους των αναγνωρισμένων αξιωμάτων, γιατί τους ανθρόπους τους περιάζον μόνο οι λέξεις. Και όπως οι λαοί της Ασίας μισούσαν τις λέξεις ύπατος και ανθόπατος, έτσι και οι λαοί της Ευρώπης απεχθόνονταν τη λέξη βασιλιάς σε τέτοιον βαθμό ώστε, εκείνο τον καιρό, από τις ονομασίες αυτές εξαρτόταν η ευτυχία ή η δυστυχία ολόκληρης της γης.”

Εκτιμήσεις για τα αίτια του μεγαλείου και τις παρακμής των Ρωμαίων
 Μετάφραση: Σωτήρης Ζικόδσης
 Εκδόσεις: Πατάκι
 Σελ.: 304

